

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 125/19
Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Toruniu z dnia 14 listopada 2019 roku

**Regulamin przyznawania wsparcia finansowego ze środków Państwowego
Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2019 roku
w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, którego realizatorem
jest Gmina Miasta Toruń**

Rozdział I

Przepisy ogólne

§ 1. Niniejszy regulamin określa:

- 1) formy i zakres pomocy udzielanej w ramach programu;
- 2) adresatów programu i warunki, jakie muszą spełniać osoby niepełnosprawne ubiegające się o uzyskanie pomocy finansowej w:
 - a) zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - b) uzyskaniu prawa jazdy,
 - c) zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - d) pokryciu kosztów szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
 - e) utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu,
 - f) utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - g) zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
 - h) utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, co najmniej na III poziomie jakości,
 - i) zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
 - j) utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
 - k) uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym,
 - l) zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- 3) maksymalne kwoty dofinansowania ze środków PFRON, wysokość wymaganego udziału własnego wnioskodawcy, częstotliwość udzielania pomocy w ramach Modułu I oraz kwoty dofinansowania z tytułu poniesionych kosztów nauki dotyczących semestru (półrocza) objętego dofinansowaniem w ramach Modułu II;
- 4) zasady dotyczące składania, rozpatrywania, realizacji i rozliczania wniosków o dofinansowanie.

§ 2. Ilekroć w regulaminie jest mowa o:

- 1) **PFRON** – oznacza to Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 2) **programie** – należy przez to rozumieć pilotażowy program PFRON pn. „Aktywny Samorząd”;
- 3) **Realizatorze Programu** – oznacza samorząd powiatowy czyli Gminę Miasta Toruń;

- 4) **MOPR** – oznacza Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu będący jednostką organizacyjną samorządu powiatowego, **wytypowaną do realizacji programu**;
- 5) **ustawie** – oznacza to ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1172 ze zm.);
- 6) **osobie niepełnosprawnej** – oznacza to osobę niepełnosprawną posiadającą orzeczenie o zakwalifikowaniu do znacznego, umiarkowanego lub lekkiego stopnia niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia albo osobę posiadającą orzeczenie równoważne zgodnie z art. 5, art. 5a oraz art. 62 ustawy;
- 7) **szkole policealnej** - należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę policealną, utworzoną zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
- 8) **kolegium** - należy przez to rozumieć kolegium utworzone zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
- 9) **nauce w szkole wyższej** - należy przez to rozumieć naukę w następujących formach edukacji na poziomie wyższym: studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu);
- 10) **szkole wyższej** - należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę wyższą utworzoną zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) lub uczelnię zagraniczną, a także szkołę wyższą i wyższe seminarium duchowne prowadzone przez Kościół Katolicki lub inne kościoły i związki wyznaniowe;
- 11) **półroczu/semestrze** – należy przez to rozumieć okres, na który może zostać przyznana pomoc finansowa na pokrycie kosztów nauki w szkole, obejmujący zajęcia dydaktyczne, sesję egzaminacyjną oraz obowiązkowe praktyki;
- 12) **przerwie w nauce (w przypadku Modułu II)** – należy przez to rozumieć przerwę w kontynuowaniu nauki, w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny;
- 13) **dotatku na pokrycie kosztów kształcenia** – należy przez to rozumieć nie wymagającą rozliczenia kwotę przeznaczoną na wydatki wnioskodawcy związane z pobieraniem nauki;
- 14) **opłacie za naukę (czesne)** – należy przez to rozumieć opłatę pobieraną za naukę w szkole policealnej lub wyższej w okresie objętym umową dofinansowania; opłata za naukę (czesne) nie obejmuje innych opłat z tytułu usług edukacyjnych (np. opłaty związanej z powtarzaniem określonych zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce, za zajęcia nie objęte planem studiów, za studia realizowane w języku obcym) oraz innych opłat przewidzianych przepisami prawa powszechnie obowiązującego (np. z tytułu wydania legitymacji studenckiej i jej duplikatu, dyplomu ukończenia studiów, jego duplikatu oraz dodatkowego odpisu w tłumaczeniu na język obcy itp.). Koszty te mogą być pokrywane przez beneficjenta pomocy ze środków dofinansowania przyznanego w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia;
- 15) **informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półroczu objętego dofinansowaniem** – należy przez to rozumieć każdą udokumentowaną informację potwierdzającą, że student pobierał naukę w semestrze objętym dofinansowaniem (np. wpis na kolejny semestr, w tym warunkowy, informacja o dopuszczeniu do sesji egzaminacyjnej, potwierdzenie zdania egzaminu w trakcie sesji egzaminacyjnej, np. w formie oceny itp.); źródłem informacji może być np. indeks, wydruk z USOS, zaświadczenie uczelni itp.);
- 16) **spowolnieniu toku studiów** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiający wydłużenie okresu trwania studiów (np. jeden semestr w ciągu roku akademickiego). Zgodnie z §1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25.09.2014 r. w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, warunki odbywania studiów określają regulaminy studiów. O ile decyzja o spowolnieniu toku studiów nie jest decyzją o powtarzaniu roku, wnioskodawca może korzystać z pomocy w module II na zasadach ogólnych;
- 17) **studiach w przyspieszonym trybie** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiający skrócenie okresu trwania studiów, przy czym program studiów w przyspieszonym trybie (np. trzy semestry w ciągu roku akademickiego) musi być zgodny z obowiązującymi standardami kształcenia dla danego kierunku studiów i zgodny z obowiązującym planem ogólnym studiów. Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25.09.2014r. w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, warunki odbywania ww. studiów określają regulaminy studiów;
- 18) **dysfunkcji narządu ruchu (w przypadku Obszaru A)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także orzeczenia o niepełnosprawności), w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest

konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), wnioski mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu;

- 19) **dysfunkcji narządu ruchu powodującej problemy w samodzielnym przemieszczaniu się (w przypadku Obszaru C Zadanie 5)** – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie się na zewnątrz; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie kończyn dolnych; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarza specjalisty, który oceniając zasadność wyposażenia osoby niepełnosprawnej w przedmiot dofinansowania potwierdzi, iż:
- a) osoba niepełnosprawna nie ma możliwości samodzielnego poruszania się i przemieszczania się,
 - b) zakres i rodzaj ograniczeń ruchowych osoby ubiegającej się o pomoc, stanowią poważne utrudnienia w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej,
 - c) korzystanie z przedmiotu dofinansowania jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),
 - d) korzystanie z przedmiotu dofinansowania nie wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,
 - e) nie ma przeciwwskazań medycznych do korzystania z przedmiotu dofinansowania;
- 20) **dysfunkcji narządu słuchu (w przypadku Obszaru A Zadanie 4 oraz Obszaru B Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu – ubytek słuchu powyżej 70 decybeli (db), stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu wydanym przez lekarza specjalistę;
- 21) **dysfunkcji narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego (w przypadku Obszaru A Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w efekcie której osoba niepełnosprawna komunikuje się z otoczeniem metodami wspomagającymi/alternatywnymi, a dla prawidłowej komunikacji w trakcie kursu i egzaminu na prawo jazdy, zgodnie z oświadczeniem/ zapotrzebowaniem wnioskodawcy, niezbędne jest wsparcie w formie usługi tłumacza migowego;
- 22) **dysfunkcji narządu wzroku (w przypadku Obszaru B Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:
- a) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 20 stopni,
 - b) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia – gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni, przy czym osoby niepełnosprawne posiadające dysfunkcje narządu wzroku wymienione w lit. a i lit. b, są traktowane jak osoby niewidome;
- 23) **dysfunkcji narządu wzroku (w przypadku Obszaru B Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu – także dysfunkcję powodującą obniżenie ostrości wzroku (w korekcji) w oku lepszym poniżej 0,1 (lub 0,1) i/lub zwężenie pola widzenia do 30 stopni, potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim wystawionym przez lekarza okulistę;
- 24) **dysfunkcji obu kończyn górnych (w przypadku Obszaru B Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć stan potwierdzony zaświadczeniem lekarskim: wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia, a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych w stopniu wykluczającym lub znacznie utrudniającym korzystanie ze standardowego sprzętu elektronicznego, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe);

- 25) **osobie głuchoniewidomej** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka na bardzo duże trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;
- 26) **osobie zależnej** (w przypadku obszaru D) - należy przez to rozumieć dziecko będące pod opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego);
- 27) **skuterze o napędzie elektrycznym** - należy przez to rozumieć czterokołowy lub trzykołowy skuter/pojazd o napędzie elektrycznym, także składany/kompaktowy, pełniący funkcję wózka inwalidzkiego przeznaczonego dla osoby niepełnosprawnej ruchowo do poruszania się; skuter wyposażony jest m.in. w oddzielną, nastawną kolumnę kierownicy;
- 28) **urządzeniach brajlowskich** – należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia, zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku;
- 29) **sprzęcie elektroniczne lub jego elemencie lub oprogramowaniu (w przypadku Obszaru B Zadanie 1 i 3)** – należy przez to rozumieć komputer (stacjonarny lub mobilny) oraz/lub współpracujące z nim urządzenia i dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności (z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne dla danego rodzaju dysfunkcji – potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta;
- 30) **sprzęcie elektroniczne lub jego elemencie lub oprogramowaniu (w przypadku Obszaru B Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć elektroniczne sprzęty i urządzenia lub ich elementy, a także dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczenie skutków dysfunkcji narządu słuchu, w tym przede wszystkim sprzęty i urządzenia mobilne (np. laptop, tablet, smartfon); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta, w tym potrzeba komunikowania się;
- 31) **kosztach kursu i egzaminu (w przypadku Obszaru A Zadanie 2 i 3)** – należy przez to rozumieć koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające;
- 32) **kosztach utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego (Obszar B)** – należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach realizacji programu, w tym koszt zakupu dodatkowych elementów, służących rozbudowie posiadanego sprzętu lub dodatkowego wyposażenia lub oprogramowania (w celu osiągnięcia minimalnych wymogów technicznych lub dokonania koniecznych aktualizacji, niezbędnych do zachowania funkcjonalności sprzętu lub oprogramowania), a także koszt niezbędnych napraw, przeglądów czy konserwacji;
- 33) **Karcie Dużej Rodziny** – należy przez to rozumieć dokument identyfikujący członka rodziny wielodzietnej, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U z 2019 r. poz. 1390 ze zm.) lub inny dokument na podstawie którego wnioskodawca objęty jest działaniami/ulgami adresowanymi do rodzin wielodzietnych, ujętymi w ramy programów, które pod różnymi nazwami funkcjonują w Polsce, bądź wprowadzonymi jako samodzielny instrument nieobudowany programem;
- 34) **aktywności zawodowej** – należy przez to rozumieć zatrudnienie, lub rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu;
- 35) **osobach w wieku aktywności zawodowej** – należy przez to rozumieć pełnoletnie osoby do osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.);
- 36) **zatrudnieniu** – należy przez to rozumieć:
- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub określony, nie krótszy niż 3 miesiące,
 - b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
 - c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2019 r. poz. 299 ze zm.),
 - d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 06 marca 2018 roku „Prawo przedsiębiorców” (Dz.U z 2019 r. poz. 1292 ze zm.),

- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie sumują się),
 - f) staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U z 2019 r. poz. 1482 ze zm.);
- 37) **kosztach utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (obszar C Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej protez/y kończyny górnej i/lub dolnej, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
- 38) **poziomie jakości protez kończyny górnej** – należy przez to rozumieć:
- a) poziom I – prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej ewentualnie z **najprostszymi** elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ,
 - b) poziom II – proteza prosta z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; za niewielką dopłatą możliwa do wykonania w ramach limitu NFZ,
 - c) poziom III – proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,
 - d) poziom IV – proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne – tzw. hybrydowa); w znacznym stopniu pozwala na uniezależnienie się od otoczenia jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z powodu znacznej wagi;
- 39) **poziomie jakości protez kończyny dolnej** - należy przez to rozumieć:
- a) poziom I – proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie dająca możliwości lokomocyjnych do samodzielnego funkcjonowania pacjenta,
 - b) poziom II – proteza o poziomie podstawowym umożliwiająca w miarę sprawne poruszanie się; nie daje jednak możliwości intensywnego i bezpiecznego jej użytkowania niezbędnego do codziennej aktywności zawodowej,
 - c) poziom III – poziom protezy bardzo dobry; wykonana na nowoczesnych elementach oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; daje możliwości lokomocyjne wymagane przy aktywności zawodowej,
 - d) poziom IV – grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najlżejszymi elementami nośnymi; w niektórych przypadkach umożliwia działalność sportową i rekreacyjną;
- 40) **protezie kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne** (Obszar C Zadanie 3 i 4) – należy przez to rozumieć protezę/protezy kończyny górnej i/lub dolnej na III i IV poziomie jakości protez;
- 41) **przeciętnym miesięcznym dochodzie wnioskodawcy** – należy przez to rozumieć dochód w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy, o jakim mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.), obliczony za kwartał poprzedzający kwartał, w którym złożono wniosek; dochody z różnych źródeł sumują się: w przypadku działalności rolniczej – dochód ten oblicza się na podstawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2017 r. (Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 września 2018 r. – M.P. 2018 poz. 911), tj. wyliczona według wzoru: $[(3.399 \text{ zł} \times \text{liczba hektarów})/12]/\text{liczba osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy}$;
- 42) **gospodarstwie domowym wnioskodawcy** – należy przez to rozumieć, w zależności od stanu faktycznego:
- a) wspólne gospodarstwo – gdy wnioskodawca ma wspólny budżet domowy z innymi osobami, wchodzącymi w skład jego rodziny, lub
 - b) samodzielne gospodarstwo – gdy wnioskodawca mieszka i utrzymuje się samodzielnie i może udokumentować, że z własnych dochodów ponosi wszelkie opłaty z tego tytułu; przy czym wnioskodawcę, który ukończył 25 rok życia i nie osiąga własnych dochodów, zalicza się do wspólnego gospodarstwa domowego rodziców/opiekunów;
- 43) **ekspercie PFRON (w przypadku Obszaru C Zadanie 3 i 4)** – należy przez to rozumieć specjalistę wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych specjalistów, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; wyboru ekspertów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była

przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

- a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,
 - b) rokowań co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,
- oraz o ile dotyczy:
- c) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;

- 43a) **ekspercie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (w przypadku Obszaru C Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć lekarza specjalistę z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego lekarza specjalistę w dziedzinie związanej z przedmiotem dofinansowania; funkcję eksperta Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zleca właściwy terytorialnie Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne, osobowe itp.; w przypadku braku możliwości zlecenia na terenie działania Oddziału funkcji eksperta Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne na wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym (specjalny) potwierdzone przez Narodowy Fundusz Zdrowia, może być traktowane jak pozytywna opinia eksperta PFRON w zakresie rokowania uzyskania przez potencjalnego beneficjenta zdolności do pracy albo do podjęcia nauki w wyniku wsparcia udzielonego w programie;
- 44) **posiadaczowi samochodu (w przypadku Obszaru A)** – (w rozumieniu programu) – należy przez to rozumieć jego właściciela lub współwłaściciela; w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca; w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie wyłącznie sprzętu/urządzeń mobilnych (niemontowanych w samochodzie na stałe), posiadanie samochodu może być udokumentowane aktualną umową (np. umowa użytkowania, najmu, użyczenia, dzierżawy itd.);
- 45) **oprzyrządowaniu samochodu (w przypadku Obszaru A Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urządzenia (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwia użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego; do mobilnych przedmiotów można zaliczyć przykładowo: specjalny fotel pasażera, w tym fotelik dziecięcy, podnośnik lub najazd/podjazd/rampę podjazdową do wózka inwalidzkiego, dodatkowe pasy do mocowania wózka inwalidzkiego itp.;
- 46) **oprzyrządowaniu samochodu (w przypadku Obszaru A Zadanie 4)** - należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności wnioskodawcy wyposażenie/technologie, sprzęty i urządzenia montowane fabrycznie lub dodatkowo w samochodzie, a także inne np. mobilne sprzęty i urządzenia (a także technologie i oprogramowanie), które umożliwiają użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją słuchu, w tym wspomagające poprawną komunikację z osobą niesłyszącą (komunikator, tablet ze specjalnym oprogramowaniem), sygnalizatory i aplikacje, z wyłączeniem aparatów słuchowych;
- 47) **wózku ręcznym z oprzyrządowaniem elektrycznym** – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki, w tym aktywny, wyposażony w przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym), zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne przemieszczanie się;
- 47a) **wózku inwalidzkim o napędzie elektrycznym** – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki wyposażony w napęd elektryczny i akumulatory, przeznaczony do przemieszczania się głównie wewnątrz, ale także na zewnątrz pomieszczeń, wraz z wyposażeniem, także dodatkowym; wózek poprawia lub utrzymuje wydolność osoby niepełnosprawnej ruchowo w zakresie mobilności użytecznej w czynnościach codziennych i samoobsłudze, a także uczestniczenia społecznego (w szczególności uczestniczenia w edukacji, wykonywania pracy zarobkowej);
- 48) **oprzyrządowaniu elektrycznym do wózka ręcznego (w przypadku Obszaru C Zadanie 5)** - należy przez to rozumieć przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym) możliwe do zamontowania w standardowym wózku inwalidzkim (ręcznym), gwarantujące maksymalne odciążenie przy jeździe, pchaniu lub

- hamowaniu wózka, także na nierównych nawierzchniach, zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne przemieszczanie się;
- 49) **zgodzie lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym (w przypadku Obszaru C zadanie 5)** – należy przez to rozumieć pozytywną opinię lekarza w zakresie wskazanym w pkt 19 lit. a-e.
 - 50) **prawie jazdy** - należy przez to rozumieć dokument wydany przez odpowiednie organy państwowe, potwierdzający uprawnienia jego posiadacza do prowadzenia pojazdów mechanicznych, z wyłączeniem kategorii: A, A1, A2 i AM; warunkiem uzyskania prawa jazdy jest w myśl art. 11 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami m.in. uzyskanie orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do kierowania pojazdem określonej kategorii;
 - 51) **adresacie programu** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która jest uprawniona do ubiegania się o dofinansowanie;
 - 52) **beneficjencie pomocy** – należy przez to rozumieć adresata programu, który uzyskał dofinansowanie;
 - 53) **dofinansowaniu** – należy przez to rozumieć pomoc finansową ze środków PFRON udzieloną przez realizatora programu;
 - 54) **udziale własnym** – należy przez to rozumieć wkład finansowy, jaki wnioskodawca zobowiązany jest zaangażować w związku z dofinansowaniem;
 - 55) **miejscu zamieszkania** – należy przez to rozumieć, że zgodnie z normą kodeksu cywilnego (art. 25 KC) miejscowość, w której wnioskodawca przebywa z zamiarem stałego pobytu, będąca ośrodkiem życia codziennego wnioskodawcy, w którym skoncentrowane są jego plany życiowe (cechy ośrodka osobistych i majątkowych interesów); o miejscu zamieszkania nie decyduje jedynie fakt przebywania w określonym mieście, ale również zamiar stałego pobytu i chęć skoncentrowania swoich interesów życiowych w danym miejscu; można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania;
 - 56) **wymagalnych zobowiązaniach** – należy przez to rozumieć:
 - a) w odniesieniu do zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym – wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone,
 - b) w odniesieniu do zobowiązań publicznoprawnych, wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie k.p.a. - zobowiązania:
 - i) wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem dnia, w którym decyzja stała się ostateczna – w przypadku decyzji w których nie wskazano terminu płatności,
 - ii) wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem terminu płatności oznaczonego w decyzji – w przypadku decyzji z oznaczonym terminem płatności,
 - iii) wynikające z decyzji nieostatecznych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności;
 - 57) **zdarzeniach losowych** – należy przez to rozumieć potwierdzone przez właściwe jednostki zdarzenia (nieprzewidziane i niezawinione przez wnioskodawcę i podopiecznego wnioskodawcy, które były nie do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności, skutkujące utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem przedmiotu dofinansowania w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę;
 - 58) **niedzadowolającym wyniku w nauce** - należy przez to rozumieć wyłącznie uzyskanie oceny/ocen negatywnych (niedostatecznych) z przedmiotu (przedmiotów) powodujących powtarzanie semestru lub półrocza;
 - 59) **osobie poszkodowanej w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych** – należy przez to rozumieć:
 - a) osobę zamieszkujejącą na terenie gminy umieszczonej w wykazie określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz.U. z 2018 r. poz. 1345 ze zm.), wobec której (lub wobec członka jej gospodarstwa domowego) podjęta została decyzja o przyznaniu zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej dla osób lub rodzin, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) na podstawie art. 40 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507, ze zm.), a także,
 - b) osobę, którą dotknęło inne zdarzenie losowe, skutkujące stratami materialnymi w gospodarstwie domowym (np. pożar, kradzież, zalanie), udokumentowane /potwierdzone przez właściwą jednostkę (np. jednostkę pomocy społecznej, straż pożarną, Policję);

- 60) **dysfunkcjach uniemożliwiających samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym (w przypadku Obszaru C Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie przy pomocy ręcznego wózka inwalidzkiego; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie co najmniej jednej kończyny dolnej i górnej; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarskim; oceniając zasadność dofinansowania zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym należy brać pod uwagę, czy:
- korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (czy nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),
 - korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,
 - istnieją przeciwwskazania do korzystania z wózka o napędzie elektrycznym (np. utraty przytomności, epilepsja),
 - zakres i rodzaj ograniczeń stanowi poważne utrudnienie w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej;
- 61) **naucze (w przypadku Obszaru C Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć naukę w ramach każdej z form edukacji przewidzianych w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.), a także w szkole wyższej lub w ramach przewodu doktorskiego otwartego poza studiami doktoranckimi,
- 62) **Profilu Zaufanym** – należy przez to rozumieć sposób uwierzytelniania wnioskodawcy/ użytkownika dostępny na ePUAP
- 63) **ePUAP** – należy przez to rozumieć Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej.

Rozdział II

Formy i zakres pomocy udzielanej w ramach programu

§ 3. Moduły, obszary i zadania programu realizowane w 2019 roku:

- Moduł I** – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:
 - Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - Zadanie nr 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
 - Zadanie nr 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
 - Zadanie nr 3: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
 - Zadanie nr 4: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu;
 - Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - Zadanie nr 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,
 - Zadanie nr 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
 - Zadanie nr 3: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
 - Zadanie nr 4: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku

- życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- e) Zadanie nr 5: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności;
- 3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a) Zadanie nr 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
 - b) Zadanie nr 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
 - c) Zadanie nr 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
 - d) Zadanie nr 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
 - e) Zadanie nr 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania;
 - 4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;
2. **Moduł II** – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi;

Rozdział III

Adresaci programu i warunki, jakie muszą spełniać osoby niepełnosprawne ubiegające się o uzyskanie pomocy finansowej ze środków PFRON

§ 4.1. Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która w przypadku Modułu I:

- 1) Obszaru A Zadania nr 1- jest w wieku aktywności zawodowej, bądź pracuje zawodowo lub jest dzieckiem i posiada:
 - a) znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
 - b) dysfunkcję narządu ruchu;
- 2) Obszaru A, Zadania nr 2 – jest w wieku aktywności zawodowej i posiada:
 - a) znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
 - b) dysfunkcję narządu ruchu;
- 3) Obszaru A, Zadania nr 3 – jest w wieku aktywności zawodowej i posiada:
 - a) znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
 - b) dysfunkcję narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego;

- 4) Obszaru A, Zadania nr 4 – jest w wieku aktywności zawodowej lub zatrudniona i posiada:
 - a) znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
 - b) dysfunkcję narządu słuchu;
 - 5) Obszaru B, Zadania nr 1 i Zadania nr 2 – jest w wieku aktywności zawodowej, bądź pracuje zawodowo lub jest dzieckiem i posiada:
 - a) znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
 - b) dysfunkcję obu kończyn górnych lub dysfunkcję narządu wzroku;
 - 6) Obszaru B, Zadania nr 3 – jest w wieku aktywności zawodowej, bądź pracuje zawodowo i posiada:
 - c) umiarkowany stopień niepełnosprawności,
 - d) dysfunkcję narządu wzroku;
 - 7) Obszaru B, Zadania nr 4 – jest w wieku aktywności zawodowej, bądź pracuje zawodowo lub jest dzieckiem i posiada:
 - a) znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
 - b) dysfunkcję narządu słuchu,
 - c) trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy;
 - 8) Obszaru B, Zadania nr 5 – pomoc udzielona w zadaniu 1 i 4 posiada:
 - a) znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
 - 9) Obszaru C, Zadania nr 1 – jest w wieku aktywności zawodowej, bądź pracuje zawodowo lub jest dzieckiem i posiada:
 - a) znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
 - b) dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym;
 - 10) Obszaru C, Zadania nr 2 – jest w posiadaniu skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym i posiada znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności;
 - 11) Obszaru C, Zadania nr 3 - jest w wieku aktywności zawodowej, bądź pracuje zawodowo i posiada:
 - a) orzeczony stopień niepełnosprawności,
 - b) opinię eksperta PFRON potwierdzającą stabilność procesu chorobowego i rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie;
 - 12) Obszaru C, Zadania nr 4 - jest w wieku aktywności zawodowej, bądź pracuje zawodowo i posiada:
 - a) orzeczony stopień niepełnosprawności,
 - b) opinię eksperta PFRON potwierdzającą stabilność procesu chorobowego i rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie;
 - 13) Obszaru C, Zadania nr 5 - jest w wieku aktywności zawodowej, bądź pracuje zawodowo, lub jest dzieckiem i posiada:

znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności;

dysfunkcję narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiada zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania;
 - 14) Obszaru D – jest osobą pracującą zawodowo lub zarejestrowaną w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna bądź poszukująca zatrudnienia i posiada:
 - a) znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
 - b) pełni rolę przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego dziecka.
2. **W przypadku Modułu II** adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która posiada znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności i pobiera naukę w szkole policealnej lub kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie,

studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/ dziennym/ lub niestacjonarnym/ wieczorowym/ zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu);

3. W ramach Modułu II, adresatami programu mogą być również osoby niepełnosprawne zaliczone do lekkiego stopnia niepełnosprawności (lub posiadające orzeczenie równoważne) wyłącznie wtedy, gdy spełniają łącznie następujące warunki:
 - 1) uczestnicząc w pilotażowym programie „Aktywny Samorząd” lub w programie pn. „Student II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych” – posiadali znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności;
 - 2) w trakcie uczestnictwa w programie, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności uzyskały nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku nauki, a w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – pierwszego semestru nauki.
4. W sytuacji, o której mowa w ust. 3 pomoc finansowa może być przyznawana wyłącznie do czasu ukończenia przez wnioskodawcę nauki w ramach tej formy kształcenia, w trakcie której nastąpiła zmiana stopnia niepełnosprawności na lekki oraz na poziomie wyznaczonym dla stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy, który uprawniał do uczestnictwa w programie.
5. W przypadku, gdy beneficjent pomocy w ramach Modułu II posiada czasowe orzeczenie o niepełnosprawności, którego termin upływa w trakcie trwania danego półrocza objętego dofinansowaniem zobowiązany jest do przedłożenia kolejnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, nie później niż łącznie z dokumentami rozliczającymi dofinansowanie przyznane na dane półrocze.
6. Jeśli z treści orzeczenia, o którym mowa w ust. 5 wynikać będzie, że beneficjent pomocy nie spełnia warunku uczestnictwa w programie dotyczącego stopnia niepełnosprawności (przeszedł być osobą niepełnosprawną w sensie prawnym lub posiada orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności, ale nie spełnia warunku wskazanego w ust. 3 pkt 2 wysokość dofinansowania obniża się proporcjonalnie do liczby dni, w których beneficjent pomocy nie spełniał tego warunku.
7. W module I i II programu nie mogą uczestniczyć osoby, które posiadają wymagalne zobowiązania wobec PFRON lub wobec Realizatora programu.
8. W module II pomoc finansowa nie przysługuje jeżeli wnioskodawca ma przerwę w kontynuowaniu nauki, w trakcie której nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny.
9. Z uczestnictwa w programie wyłączeni są wnioskodawcy, którzy po otrzymaniu dofinansowania ze środków PFRON na cele określone w ustawie, w tym również w ramach programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON, naruszyli warunki umowy m.in. poprzez nieterminowe lub nienależyte wykonywanie zobowiązań wynikających z umowy i nie doprowadzili do usunięcia uchybień do dnia złożenia wniosku w ramach obecnego programu.
10. Kobiety i mężczyźni będący powyżej wieku aktywności zawodowej mogą uczestniczyć w programie pod warunkiem, że są osobami pracującymi zawodowo.

Rozdział IV

Maksymalne kwoty dofinansowania ze środków PFRON, wysokość wymaganego udziału własnego wnioskodawcy, częstotliwość udzielania pomocy w ramach Modułu I oraz kwoty dofinansowania z tytułu poniesionych kosztów nauki dotyczących semestru (półrocza) objętego dofinansowaniem w ramach Modułu II

§ 5.1. Maksymalna kwota dofinansowania w ramach Modułu I wynosi, w przypadku:

- 1) Obszaru A:
 - a) Zadanie nr 1 – 10.000 zł,
 - b) Zadanie nr 2 lub 3 – 4.800 zł, w tym:
 - dla kosztów kursu i egzaminów kategorii B – 2.100 zł,
 - dla kosztów kursu i egzaminów pozostałych kategorii – 3.500 zł,
 - dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) – 800 zł,
 - dla kosztów usług tłumacza migowego – 500 zł,

- c) Zadanie nr 4 – 4.000 zł;
- 2) Obszaru B:
- a) Zadanie nr 1;
- dla osoby niewidomej – 24.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 15.000 zł,
 - dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 9.000 zł,
 - dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 5.000 zł,
- b) Zadanie nr 2:
- dla osoby głuchoniewidomej – 4.000 zł,
 - dla osoby z dysfunkcją narządu słuchu – 3.000 zł,
 - dla pozostałych adresatów obszaru – 2.000 zł,
- W ramach Obszaru B Zadanie nr 2 istnieje możliwość zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach (maksymalnie o 100%) wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku lub słuchu wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia),
- c) Zadanie nr 3 – 6.000 zł,
- d) Zadanie nr 4 – 2.500 zł,
- e) Zadanie nr 5 – 1.500 zł;
- 3) Obszaru C:
- a) Zadanie nr 1 – 10.000 zł,
- b) Zadanie nr 2 – 3.500 zł,
- c) Zadanie nr 3 dla protezy na III poziomie jakości, po amputacji:
- w zasięgu ręki – 9.000 zł,
 - przedramienia – 20.000 zł,
 - ramienia i wyluszczeniu w stawie barkowym – 26.000 zł,
 - na poziomie podudzia – 14.000 zł,
 - na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – 20.000 zł,
 - uda i wyluszczeniu w stawie biodrowym – 25.000 zł,
- d) W ramach Obszaru C Zadanie 3 istnieje możliwość zwiększenia kwoty dofinansowania w wyjątkowych przypadkach i wyłączenie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON,
- e) Zadanie Nr 4 – do 30% kwot, o których mowa w lit. b,
- f) w Zadaniu nr 3 i nr 4 dla refundacji kosztów dojazdu adresata programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z adresatem programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 200 zł,
- g) Zadanie nr 5 – 5.000 zł;
- 4) Obszaru D - 200 zł miesięcznie – tytułem pokrycia kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną.
2. W ramach Modułu II kwota dofinansowania poniesionych kosztów nauki, dotyczących półrocza/semestru objętego dofinansowaniem, wynosi w przypadku:
- 1) dla opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku), **niezależnie od daty poniesienia kosztów**, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 3.000 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę;
- 2) dla dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – **do 4.000 zł**;
- 3) dla dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – **do 1.000 zł**.
3. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 może być zwiększony, nie więcej niż o:
- 1) **700 zł** – w przypadkach, kiedy wnioskodawca ponosi dodatkowe koszty z powodu barier w poruszaniu się – w szczególności z tytułu korzystania z asystenta osoby niepełnosprawnej itp.;
- 2) **500 zł** - w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania;
- 3) **300 zł** – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny;

- 4) **300 zł** – w przypadku, gdy wnioskodawca pobiera naukę jednocześnie na dwóch (lub więcej) kierunkach studiów/nauki;
 - 5) **200 zł** – w przypadku, gdy wnioskodawca studiuje w przyspieszonym trybie;
 - 6) **300 zł** – w przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba poszkodowana w 2018 lub w 2019 roku w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych;
 - 7) **300 zł** - w przypadku, gdy wnioskodawca korzysta z usług tłumacza języka migowego;
 - 8) **800 zł** - w przypadku, gdy wnioskodawca posiada podpis elektroniczny/Profil Zaufany na platformie ePUAP i złoży wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej w dedykowanym systemie przygotowanym przez PFRON.
4. W przypadku, gdy w ramach modułu II wnioskodawca pobiera naukę w ramach dwóch i więcej form kształcenia na poziomie wyższym (kierunków studiów/nauki), kwota dofinansowania opłaty za naukę (czesne) może być zwiększona o równoważność połowy kosztów czesnego na kolejnym/kolejnych kierunkach nauki, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 1.500 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.
 5. W przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich, przysługuje wyłącznie dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego.
 6. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 nie przysługuje w przypadku, gdy wnioskodawca zmieniając kierunek lub szkołę /uczelnię w trakcie pobierania nauki (nie ukończywszy jej), ponownie pobiera naukę na poziomie (semestr/półrocze) objętym uprzednio dofinansowaniem ze środków PFRON.
 7. Pomoc w module II w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia ma charakter progresywny i motywacyjny. Wysokość dodatku dla każdego wnioskodawcy jest uzależniona od jego postępów w nauce i wynosi:
 - 1) do 50% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na pierwszym roku nauki w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym, w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku;
 - 2) do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na kolejnym, drugim roku edukacji w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym;
 - 3) do 100% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki w kolejnych latach (od trzeciego roku) danej formy edukacji na poziomie wyższym, przy czym uczestnicy studiów II stopnia i uczestnicy studiów doktoranckich mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki.
 8. Przekazanie dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) oraz dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego następuje po zawarciu umowy dofinansowania.
 9. Przekazanie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia następuje po przekazaniu realizatorowi programu informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półrocza objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni, że wnioskodawca uczęszczał na zajęcia, objęte planem/programem studiów/nauki lub każdej innej informacji potwierdzającej, że student pobierał naukę w semestrze objętym dofinansowaniem np. zaświadczenia z uczelni, wpisu na kolejny semestr, informacji o dopuszczeniu do sesji egzaminacyjnej (np. zawartej w indeksie lub wydruk z USOS).
 10. Wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem, z przyczyn innych niż niezależnych od niego (np. stan zdrowia) – nie uczęszczał na zajęcia objęte planem/programem studiów/nauki, a w przypadku przewodu doktorskiego – nie realizował przewodu doktorskiego zgodnie z przyjętym harmonogramem, zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu.
 11. Dopuszczalność udzielenia pomocy w ramach modułu II wygląda następująco:

- 1) Każdy wnioskodawca może uzyskać pomoc ze środków PFRON łącznie maksymalnie w ramach 20 (dwudziestu) semestrów/półroczy różnych form kształcenia na poziomie wyższym – warunek ten dotyczy także wsparcia udzielonego w ramach wcześniejszych programów PFRON tj. „STUDENT – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych” i „STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych” z uwzględnieniem pkt 2;
 - 2) Wnioskodawcy, którzy do dnia złożenia wniosku uzyskali pomoc ze środków PFRON w ramach większej liczby semestrów /półroczy, niż wskazana w pkt 1, mogą uzyskać pomoc w ramach programu – do czasu ukończenia rozpoczętych form kształcenia na poziomie wyższym, jeśli są one realizowane zgodnie z planem/programem studiów i zostały rozpoczęte, gdy limit, o którym mowa powyżej nie został przekroczony;
 - 3) W przypadku powtarzania przez wnioskodawcę semestru/półrocza roku szkolnego/akademickiego decyzja o ponownym dofinansowaniu kosztów nauki należy do kompetencji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu, przy czym spowolnienie toku studiów nie jest traktowane jako powtarzanie semestru;
 - 4) Wypłata dofinansowania w sytuacji powtarzania semestru/półrocza roku szkolnego/akademickiego przez wnioskodawcę jest dozwolona w ramach dopuszczalnej, łącznej liczby semestrów/półroczy, o której mowa w pkt 1 – z zastrzeżeniem, iż może to nastąpić nie więcej niż dwa razy w ciągu trwania nauki w ramach danej formy kształcenia (szkoła policealna, kolegium, szkoła wyższa, przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi) i tylko jeżeli powtarzanie semestru/półrocza roku szkolnego lub akademickiego przez wnioskodawcę następuje z przyczyn od niego niezależnych (np. stan zdrowia/ likwidacja/ zamknięcie kierunku);
 - 5) Powtarzanie semestru/półrocza roku szkolnego/akademickiego z przyczyn niezależnych od wnioskodawcy, o którym mowa w pkt 4 wnioskodawca musi udokumentować stosownymi dokumentami i zaświadczeniami;
 - 6) Wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem przekroczy limit, o którym mowa w pkt 4 (po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza), zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu i do czasu ukończenia nauki na rozpoczętym poziomie, nie może korzystać z pomocy w module II.
 - 7) Na pisemny wniosek realizatora programu, decyzję o wyrażeniu zgody na ponowne dofinansowanie kosztów nauki w przypadku wnioskodawcy, który ze względu na stan zdrowia po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza objętego dofinansowaniem w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, podejmują Pełnomocnicy Zarządu w Biurze Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; w przypadku podjęcia decyzji, zwrot kwoty dofinansowania kosztów nauki, o którym mowa w pkt 6 – nie ma zastosowania;
 - 8) Limit, o którym mowa w pkt 1, nie dotyczy osób ubiegających się o dofinansowanie kosztów nauki w ramach studiów III stopnia, a także osób zamierzających otworzyć przewód doktorski poza studiami doktoranckimi (III stopnia).
12. Decyzja w sprawie wyrażenia zgody na zwiększenie dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) dla wnioskodawcy, którego przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym przekracza kwotę 764 zł (netto) lub zwiększenia kwoty dofinansowania dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego może być podjęta przez Pełnomocników Zarządu PFRON w Biurze PFRON, na podstawie wystąpienia i pozytywnej opinii właściwego realizatora programu lub Oddziału PFRON. W opinii tej realizator programu lub Oddział PFRON wskazuje w szczególności:
- 1) Proponowaną wysokość dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) lub opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego;
 - 2) Uzasadnienie proponowanej decyzji, w tym:
 - a) dotyczące wysokości dofinansowania, przede wszystkim ze względu na atrakcyjność kierunku nauki wybranego przez wnioskodawcę na otwartym rynku pracy,
 - b) wskazanie innych okoliczności zasługujących na indywidualne rozpatrzenie sprawy (na podstawie informacji przekazanych przez wnioskodawcę);
 - 3) Średni i najniższy, procentowy udział środków PFRON w dofinansowanych przez realizatora programu kosztach:
 - a) opłaty za naukę (czesne) w ramach wniosków wnioskodawców, których przeciętny miesięczny dochód przekracza kwotę 583 zł (netto) na jedną osobę w gospodarstwie domowym,

- b) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego, objętych pomocą ze środków PFRON w semestrze/półroczu, którego dotyczy proponowana decyzja.
- 4) Wysokość limitu środków PFRON w dyspozycji realizatora programu na dofinansowania w module II (na dzień sporządzania opinii) wraz z informacją, czy decyzja wymaga zwiększenia tego limitu;

5) Wykaz analizowanych dokumentów stanowiących podstawę wydania opinii.

13. Decyzję o wysokości pomocy dla wnioskodawcy podejmuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu, który ustala własne sposoby różnicowania wysokości dofinansowania.

§ 6.1. Udział własny wnioskodawcy wymagany jest w poniższych zadaniach:

- 1) w **Module I** wynosi co najmniej:
 - a) **10%** ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru B Zadanie nr 1, nr 4 i nr 5 oraz Obszaru C Zadania: nr 1, 3 i nr 4,
 - b) **15%** ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A Zadanie nr 1 i nr 4 oraz Obszaru D,
 - c) **25%** ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A Zadanie nr 2 i nr 3;
 - d) **30%** ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru B Zadanie nr 3;
 - e) **35%** ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru C Zadanie nr 5;
- 2) w **Module II** – w zakresie kosztów czesnego:
 - a) **15%** wartości czesnego – w przypadku przyznania dofinansowania, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 1 dla zatrudnionych beneficjentów programu, którzy korzystają z pomocy w ramach jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku),
 - b) **65%** wartości czesnego – w przypadku przyznania dofinansowania, o którym mowa w § 5 ust. 4 dla zatrudnionych beneficjentów programu, którzy jednocześnie korzystają z pomocy w ramach więcej niż jedna forma kształcenia na poziomie wyższym (więcej niż jeden kierunek) – warunek dotyczy drugiej i kolejnych form kształcenia na poziomie wyższym (drugiego i kolejnych kierunków).

2. Z obowiązku wniesienia udziału własnego w Module II zwolniony jest wnioskodawca, gdy wysokość jego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.

3. W Module I: Obszar B – Zadanie nr 2 oraz Obszarze C - Zadanie nr 2 udział własny nie jest wymagany.

4. Środki finansowe stanowiące udział własny wnioskodawcy nie mogą pochodzić ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

§ 7. Maksymalny koszt wynagrodzenia za jedną opinię eksperta PFRON wynosi:

- 1) w przypadku pierwszej wizyty - 300 zł brutto;
- 2) w przypadku kolejnej wizyty - 150 zł brutto.

§ 8.1. Częstotliwość udzielania pomocy w ramach Modułu I:

- 1) Obszar A - pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy;
- 2) Obszar B Zadania nr 1, nr 3 i nr 4 - pomoc może być udzielana co 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy;
- 3) Obszaru C Zadania nr 1, 3 i nr 5 – pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy;
- 4) Obszar B Zadania nr 5 oraz Obszar C Zadanie nr 2 i nr 4 - pomoc może być udzielana po zakończeniu okresu gwarancji przedmiotu objętego dofinansowaniem;

- 5) Obszar D – pomoc może być udzielana każdego roku realizacji programu pod warunkiem spełnienia przez wnioskodawcę aktualnych warunków programu;
 - 6) Obszar B Zadania nr 2 – pomoc może być udzielana po uprzednim uzyskaniu wsparcia w ramach Obszaru B Zadania nr 1.
2. Realizator może podjąć decyzję o przyznaniu dofinansowania z pominięciem okresów o których mowa w ust. 1, wobec wnioskodawców, którzy wskutek:
- 1) zmiany w stanie fizycznym lub pogorszenia stanu zdrowia, nie mogą korzystać z posiadanego, uprzednio dofinansowanego ze środków PFRON przedmiotu dofinansowania;
 - 2) zdarzeń losowych utracili przedmiot dofinansowania ze środków PFRON albo uległ on zniszczeniu w stopniu uniemożliwiającym jego dalsze użytkowanie i naprawę.

§ 9.1. Refundacja poniesionych kosztów może dotyczyć:

- 1) **Modułu I** – w zakresie zadań obejmujących:
 - a) Obszar A Zadanie nr 2 i nr 3 (dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania prawa jazdy),
 - b) Obszar B Zadanie nr 2 (dofinansowanie lub refundacja szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania),
 - c) Obszar B Zadanie nr 5 (dofinansowanie lub refundacja kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu),
 - d) Obszar C Zadanie nr 2 (dofinansowanie lub refundacja kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym),
 - e) Obszar C Zadanie nr 3 (dofinansowanie lub refundacja w zakresie kosztów dojazdu adresata programu na spotkanie z ekspertem PFRON),
 - f) Obszar C Zadanie nr 4 (dofinansowanie lub refundacja w zakresie utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny i w zakresie kosztów dojazdu adresata programu na spotkanie z ekspertem PFRON),
 - g) Obszaru D (dofinansowanie lub refundacja kosztów opieki nad osobą zależną – opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem);
 - 2) **Modułu II** – tj. refundacji kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym w zakresie:
 - a) opłaty za naukę (czesne),
 - b) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego - w przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich.
2. W przypadku Modułu I refundacja kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy może dotyczyć kosztów poniesionych **do 180 dni przed dniem złożenia wniosku**.
3. W przypadku Modułu II refundacja może dotyczyć wyłącznie kosztów opłaty na naukę (czesnego) dotyczących bieżącego roku szkolnego lub akademickiego, niezależnie od daty ich poniesienia.
4. Wnioskodawca ubiegający się o refundację kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy dofinansowania, warunki uczestnictwa w programie musi spełniać także w terminie poniesienia kosztu objętego refundacją lub w okresie objętym refundacją kosztów.

§ 10. Ten sam przedmiot pomocy, nie może być dofinansowany ze środków PFRON w ramach programu oraz w ramach zadań określonych w rozporządzeniu MPIPS z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 926 ze zm.).

Zasady dotyczące składania, rozpatrywania i realizacji wniosków oraz rozliczania przyznanego dofinansowania.

- § 11.1. Dofinansowanie następuje na pisemny wniosek zawierający uzasadnienie wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu.
2. Wniosek o przyznanie pomocy finansowej w ramach programu wraz z załącznikami, które potwierdzają możliwość uczestnictwa w programie należy złożyć w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu przy ul. Konstytucji 3 Maja 40 c lub poprzez SOW - System Obsługi Wsparcia.
 3. Przyjmowanie wniosków w ramach **Modułu I** następuje w trybie ciągłym jednak nie później niż do dnia **31 sierpnia 2019 roku**.
 4. W ramach **Modułu II** wyznacza się dwa cykle przyjmowania wniosków adekwatne do dnia organizacji roku akademickiego/szkolnego w ramach których nabory wniosków kończą się w dniach: **30 marca 2019 roku i 10 października 2019 roku**.
 5. Każdego roku realizacji programu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu zobowiązany jest do podawania do publicznej wiadomości terminu rozpoczęcia przyjmowania wniosków oraz trybu ich realizacji, a także informacji, że program finansowany jest ze środków PFRON. Termin rozpoczęcia w 2019 roku przyjmowania wniosków w ramach Modułu I i Modułu II wyznacza się na dzień **04 marca 2019 roku**.
 6. Za datę złożenia wniosku uważa się datę jego złożenia w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Toruniu, a w przypadku wniosków składanych drogą pocztową, datę stempla pocztowego.
 7. Wniosek o dofinansowanie musi zawierać co najmniej następujące dane:
 - 1) Moduł, Obszar i Zadanie programu, w ramach którego wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie;
 - 2) dane personalne wnioskodawcy i osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy oraz ich nr PESEL;
 - 3) dane teleadresowe wnioskodawcy i osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy;
 - 4) cechy dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość wnioskodawcy;
 - 5) stan prawny i rodzaj niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej, wynikający z orzeczenia potwierdzającego status osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy;
 - 6) informacje dotyczące aktywności zawodowej i/lub aktualnie realizowanego etapu kształcenia osoby niepełnosprawnej;
 - 7) rodzaj gospodarstwa domowego (samodzielne/wspólne) oraz wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy;
 - 8) specyfikację przedmiotu dofinansowania, w przypadku Modułu I – wraz z orientacyjnym kosztem planowanym do dofinansowania ze środków PFRON;
 - 9) wysokość kwoty wnioskowanej;
 - 10) uzasadnienie wniosku wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu;
 - 11) oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu środków przeznaczonych na udział własny (o ile dotyczy);
 - 12) informacje dotyczące korzystania przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego ze środków PFRON w ciągu ostatnich 3 lat przed rokiem, w którym złożony został wniosek o dofinansowanie (zadanie w ramach którego udzielono wsparcia, wysokość i przedmiot dofinansowania, nr i data zawarcia umowy, termin jej rozliczenia);

- 13) informacje dotyczące nazwy szkoły bądź uczelni na której wnioskodawca kontynuuje edukację, bądź studia podyplomowe lub doktoranckie;
 - 14) oświadczenie wnioskodawcy, iż nie ubiega się i nie będzie w danym roku ubiegał się odrębnym wnioskiem o środki PFRON na ten sam cel finansowany ze środków PFRON – za pośrednictwem innego Realizatora (na terenie innego samorządu powiatowego).
8. Do wniosku o dofinansowanie wnioskodawca zobowiązany jest dołączyć co najmniej następujące załączniki:
- 1) kserokopia aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia równoważnego albo orzeczenia o niepełnosprawności (osoby do 16 roku życia);
 - 2) kserokopia aktu urodzenia dziecka - w przypadku wniosku dotyczącego niepełnoletniej osoby niepełnosprawnej i wniosku złożonego w ramach Modułu I: Obszar A Zadanie nr 1, Obszar B Zadanie nr 1 i nr 2, Obszar C Zadanie nr 1 i nr 2, Obszar D;
 - 3) kserokopia dokumentu stanowiącego opiekę prawną nad podopiecznym – w przypadku wniosku dotyczącego osoby niepełnosprawnej reprezentowanej przez opiekuna prawnego;
 - 4) oświadczenie wnioskodawcy dotyczące wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych: RODO);
 - 5) oświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych;
 - 6) zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzające posiadanie statusu osoby bezrobotnej lub poszukującej zatrudnienia;
 - 7) kserokopia aktualnej umowy o pracę lub inne dokumenty potwierdzające zatrudnienie;
 - 8) inne dokumenty, w tym m. in. dokumenty potwierdzające:
 - a) kontynuowanie edukacji,
 - b) pracę na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych,
 - c) pracę w wolontariacie;
 - 9) dokumenty, o których mowa w ust. 8 pkt 9 lit. b i lit. c powinny dokumentować pracę na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych oraz pracę w wolontariacie z okresu 3 lat poprzedzających złożenie wniosku;
 - 10) kserokopie orzeczeń o niepełnosprawności osób niepełnosprawnych pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z wnioskodawcą;
 - 11) w przypadkach tego wymagających: zaświadczenie wydane przez lekarza specjalistę o specjalności adekwatnej do rodzaju niepełnosprawności zawierające opis rodzaju schorzenia/niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy wypełnione czytelnie w języku polskim i wystawione nie wcześniej niż **120** dni przed złożeniem wniosku;
 - 12) dokumenty potwierdzające poniesione koszty w ramach Modułu II i Modułu I Obszar D w postaci faktur, rachunków, potwierdzenia zapłaty wystawionego przez bank/wygenerowanego z rachunku bankowego lub zaświadczeń wydanych przez uczelnię, szkołę, przedszkole, żłobek lub inną placówkę pod opieką której znajduje się dziecko (Obszar D);
 - 13) ofertę cenową wnioskowanego przedmiotu dofinansowania, a w przypadku ubiegania się o pomoc w ramach Obszaru C Zadanie nr 1, nr 3 i nr 4 Wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć wraz z wnioskiem dwie niezależne oferty, dotyczące przedmiotu dofinansowania, przygotowane na formularzu wskazanym przez realizatora.

9. MOPR może zwolnić z obowiązku złożenia zaświadczenia, o którym mowa w ust. 8 pkt 12 gdy rodzaj schorzenia/niepełnosprawności ma charakter stały oraz został potwierdzony zaświadczeniem wystawionym w terminie wcześniejszym (lub w innym dokumencie).
10. Podstawą decyzji o przyznaniu osobie niepełnosprawnej dofinansowania jest kompletny wniosek zawierający wszystkie dane i wymagane załączniki, potwierdzające możliwość uczestnictwa w programie.
11. W przypadku gdy złożony wniosek wymaga uzupełnienia o brakujące dane lub wymagane załączniki Wnioskodawca zobowiązany jest do jego uzupełnienia w terminie wskazanym przez MOPR, przy czym w przypadku Modułu II MOPR w tym celu wyznaczy wnioskodawcy co najmniej 14 – dniowy termin liczony w dniach kalendarzowych.
12. Nieuzupełnienie wniosku o brakujące dane lub wymagane załączniki w terminie wskazanym przez MOPR spowoduje pozostawienie wniosku bez dalszego rozpatrzenia.
13. Podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej dofinansowania są informacje aktualne na dzień złożenia wniosku, z wyjątkiem wniosków wnioskodawców zobowiązanych do uzupełnienia lub korekty danych – w tym przypadku podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania dofinansowania są informacje aktualne na dzień uzupełnienia wniosku.
14. W sytuacji kiedy złożony wniosek jest niekompletny, a ze wstępnej analizy zgromadzonych w nich danych wynika, że nawet po jego uzupełnieniu nie będzie on spełniał warunków programu, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu poinformuje wnioskodawcę o nie spełnieniu podstawowych wymogów programu.
15. Wnioskodawca może występować przez pełnomocnika, ustanowionego na podstawie pełnomocnictwa poświadczanego notarialnie – pełnomocnictwo wnioskodawca dołącza do wniosku wraz z pisemnym oświadczeniem pełnomocnika, iż nie jest on i w ciągu ostatnich 3 lat nie był właścicielem, współwłaścicielem, przedstawicielem prawnym (pełnomocnikiem) lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne, osobowe itp.
16. Wnioskodawca, który ubiega się o ponowne udzielenie pomocy ze środków PFRON na ten sam cel zobowiązany jest wykazać we wniosku przesłanki wskazujące na potrzebę powtórnego/kolejnego dofinansowania ze środków PFRON.
17. Wnioskodawca zobowiązany jest do bezzwłocznego poinformowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu o wszelkich zmianach, dotyczących danych zawartych we wniosku.
18. W przypadku, gdy wnioskodawca przedstawi do wniosku dokumenty wystawione w języku innym niż język polski, zobowiązany jest do przedstawienia (na koszt własny) tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego.
19. W przypadku gdy Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu poweźmie wątpliwość odnośnie podanych we wniosku o dofinansowanie danych, w szczególności sytuacji dot. stanu zdrowia wnioskodawcy, wysokości dochodów lub liczby osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, mających wpływ na przyznanie dofinansowania, wzywa Wnioskodawcę do złożenia w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania wyjaśnień w sprawie lub dostarczenia niezbędnych dokumentów.
20. Podjęcie decyzji o przywróceniu wnioskodawcy terminu na złożenie i uzupełnienie wniosku o wymagane dokumenty, w tym dokumenty rozliczeniowe należy do kompetencji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu.

§ 12.1. Preferencje PFRON i MOPR przysługujące wnioskodawcom w trakcie rozpatrywania wniosków złożonych w ramach Modułu I:

- 1) w roku 2019 preferowane są wnioski dotyczące osób niepełnosprawnych, które
 - a) są zatrudnione - suma punktów preferencyjnych nie może stanowić mniej niż 40% maksymalnej liczby punktów możliwych do udzielenia w ramach oceny merytorycznej wniosku, przy czym wyżej wymienione kryterium preferencyjne uwzględnia **punktowy system oceny wniosków** w ten sposób, że najwyższą liczbę punktów w zakresie preferencyjnym

otrzyma wniosek dotyczący osoby niepełnosprawnej zatrudnionej (40% maksymalnej liczby punktów możliwych do udzielenia w ramach oceny merytorycznej wniosku),

- b) w 2017 lub 2018 roku zostały poszkodowane w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych - suma punktów preferencyjnych nie może stanowić mniej niż 10% maksymalnej liczby punktów możliwych do udzielenia w ramach oceny merytorycznej wniosku;
- 2) W sytuacji, gdy limit środków finansowych przekazany realizatorowi programu przez PFRON nie umożliwi udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosku, o przyznaniu dofinansowania decyduje:
 - a) stopień niepełnosprawności potencjalnego beneficjenta pomocy w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności,
 - b) w następnej kolejności rozpatrywane będą pod uwagę wnioski osób niepełnosprawnych, których dochód jest najniższy,
 - c) wnioski osób, które podejmują działania na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych (w tym praca w wolontariacie) rozpatrywane będą w trzeciej kolejności;
 - 3) Preferowane są również wnioski osób niepełnosprawnych składane w ramach Modułu I Obszaru C Zadanie 2, których realizacja umożliwi osobom niepełnosprawnym poprawę ich codziennej egzystencji i możliwość samodzielnego funkcjonowania;
 - 4) W sytuacji, gdy limit środków finansowych przekazany realizatorowi programu przez PFRON jest wystarczający, możliwa jest wcześniejsza realizacja wniosków, które w wyniku oceny merytorycznej nie uzyskały minimalnego progu punktowego.
2. Punktowy system oceny wniosków dla wszystkich Obszarów i Zadań Modułu I uwzględniający kryteria preferencyjne, o których mowa w ust.1 pkt 1 i pkt 2 oraz pkt 3 stanowi integralną część każdego wniosku.
- § 13.1.** Wszystkie wnioski podlegać będą weryfikacji pod względem formalnym, a w przypadku Modułu I również weryfikacji merytorycznej, którą przeprowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu.
2. Weryfikacja wniosków zostanie przeprowadzona w oparciu o dokumenty dołączone przez Wnioskodawcę do wniosku, dane i informacje wynikające z wniosku, posiadane zasoby przez MOPR i PFRON oraz ustalenia dokonane w trakcie weryfikacji wniosku.
 3. Weryfikacja formalna wniosku polegać będzie na sprawdzeniu czy wnioskodawca i/lub jego podopieczny spełnia obowiązujące warunki uczestnictwa w programie i ubiegania się w jego imieniu o wsparcie.
 4. Ocenie formalnej podlega:
 - 1) spełnienie przez wnioskodawcę /podopiecznego wnioskodawcy wszystkich kryteriów uprawniających do złożenia wniosku i uzyskania dofinansowania;
 - 2) dotrzymanie przez wnioskodawcę terminu na złożenie wniosku;
 - 3) zgodność zgłoszonego we wniosku przedmiotu dofinansowania z zasadami wskazanymi w programie;
 - 4) kompletność i poprawność danych zawartych we wniosku, zgodność wniosku oraz wymaganych załączników z wymaganiami MOPR;
 - 5) wypełnienie wymaganych rubryk we wniosku i załącznikach do wniosku;
 - 6) zgodność reprezentacji wnioskodawcy lub jego podopiecznego.
 5. Ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, które mają największe szanse na realizację celów programu i które mieszczą się w limicie środków finansowych przekazanych przez PFRON na realizację programu.

6. Dokonując oceny merytorycznej MOPR będzie stosował punktowy system oceny wniosków uwzględniający preferencje i kryteria, o których mowa w paragrafie 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 3 znajdujące się w karcie oceny merytorycznej, stanowiącej część składową każdego wniosku.
7. Karta oceny merytorycznej zawiera maksymalną i minimalną liczbę punktów (minimalny próg) uprawniającą do uzyskania dofinansowania w ramach danego obszaru i zadania.
8. Ocenione merytorycznie wnioski szeregowane są na liście rankingowej, według kolejności wynikającej z uzyskanej oceny.
9. Wnioski, które w ramach danego obszaru uzyskały ocenę powyżej ustalonego minimalnego progu punktowego będą rozpatrywane i realizowane na bieżąco, z zachowaniem kolejności ich złożenia.
10. Wniosek wnioskodawcy, któremu odmówiono przyznania środków finansowych w wyniku uchybień ze strony MOPR przy weryfikacji formalnej wniosku, podlega dalszemu rozpatrzeniu.
11. Wszystkie czynności związane z weryfikacją wniosku powinny zostać rejestrowane w odpowiednich rubrykach formularza wniosku.
12. Wnioski złożone w ramach Modułu II nie podlegają ocenie merytorycznej.

§ 14. W przypadku wniosku złożonego w ramach Modułu I Obszar C Zadanie nr 3 i Zadanie nr 4 każdorazowo wymagana jest opinia eksperta PFRON potwierdzająca stabilność procesu chorobowego i rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie jak również musi dodatkowo zawierać ocenę zgodności proponowanej do dofinansowania protezy (według specyfikacji) z poziomem jakości według programu.

§ 15.1. Decyzję o przyznaniu bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy w imieniu Realizatora podejmuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu.

2. Decyzję w sprawie wysokości dofinansowania podejmuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu z zastrzeżeniem, że przyznane dofinansowanie nie może przekroczyć:

- 1) maksymalnej kwoty dofinansowania, określonej przez PFRON dla danego przedmiotu dofinansowania;
- 2) wysokości określonego przez PFRON udziału środków finansowych PFRON w dofinansowanym zakupie lub kosztach usługi;
- 3) kwoty wnioskowanej przez wnioskodawcę.

3. Decyzja odmowna w sprawie dofinansowania wymaga pisemnego uzasadnienia.

4. Decyzja o przyznaniu dofinansowania jest podstawą zawarcia dwustronnej umowy dofinansowania pomiędzy Realizatorem i Wnioskodawcą. Data jej zawarcia jest datą udzielenia pomocy. Jednakże, jeśli w toku realizacji programu umowa dofinansowania jest zawarta w roku następującym po roku złożenia wniosku, to rokiem udzielenia pomocy jest ten rok, w którym wniosek został złożony.

5. Warunkiem zawarcia umowy dofinansowania jest spełnienie przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego warunków uczestnictwa określonych w programie także w dniu podpisania umowy.

§ 16. 1. Umowa o dofinansowanie powinna określać:

- 1) strony umowy (w przypadku wnioskodawcy – także seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość wraz z datą jego wydania, nazwą organu wydającego ten dokument oraz datą ważności tego dokumentu);
- 2) cel udzielenia dofinansowania – zgodnie z celami programu;
- 3) źródło pochodzenia środków finansowych przekazanych w ramach umowy dofinansowania (PFRON);
- 4) kwotę dofinansowania ze środków PFRON i jej przeznaczenie;
- 5) wysokość udziału własnego Wnioskodawcy (o ile dotyczy);

- 6) sposób przekazania dofinansowania przez MOPR;
- 7) sposób zabezpieczenia udzielonego dofinansowania i prawidłowości realizacji umowy;
- 8) terminy: wykorzystania dofinansowania i dostarczenia do MOPR dokumentów rozliczeniowych, w tym potwierdzenia odbioru dofinansowanego sprzętu/usługi;
- 9) warunki i termin zwrotu dofinansowania w przypadku niedotrzymania zobowiązań wynikających z umowy;
- 10) termin i sposób rozliczenia środków przekazanych wnioskodawcy (o ile dotyczy);
- 11) zasady przeprowadzania kontroli przez PFRON i/lub MOPR;
- 12) zobowiązania wynikające z otrzymania dofinansowania ze środków PFRON.

2. Przekazanie przyznanych środków finansowych następuje:

- 1) na rachunek sprzedawcy przedmiotu zakupu/usługodawcy, na podstawie przedstawionej i podpisanej przez wnioskodawcę faktury VAT lub;
- 2) na wskazany rachunek bankowy wnioskodawcy do rozliczenia na warunkach określonych w umowie dofinansowania (wskazanie terminu i sposobu rozliczenia przekazanych środków), co dotyczyć może:
 - a) w przypadku Modułu I: Obszar A - Zadanie nr 2 i nr 3, Obszar B - Zadanie nr 2, Obszar C - Zadania nr 1 - 5, Obszar D,
 - b) Modułu II,z uwzględnieniem postanowień ust. 2a oraz ust. 2b.

2a. W przypadku transakcji na odległość (zakupy w sieci/sprzedaż internetowa), dokonanej przez wnioskodawcę z własnych środków w ramach Modułu I: Obszar A - Zadanie nr 1 i nr 4, Obszar B - Zadanie nr 1, nr 3 i nr 4 oraz Obszar C - Zadanie nr 1 i nr 5, zwrot dokonanej zapłaty - do wysokości przyznanych środków, następuje na rachunek bankowy wnioskodawcy, jeżeli:

- 1) zapłata została dokonana przez wnioskodawcę po dacie zawarcia umowy dofinansowania;
- 2) wnioskodawca przedłożył fakturę VAT wraz z dowodem dokonania zapłaty (odrębny dowód uiszczenia zapłaty jest wskazany w przypadku, gdy fakt uiszczenia zapłaty przelewem/kartą/za pobraniem, nie zostanie stwierdzony na fakturze);
- 3) od transakcji, której dotyczy zwrot zapłaty, upłynęło co najmniej 14 dni kalendarzowych;
- 4) wnioskodawca potwierdził odbiór przedmiotu dofinansowania zgodny z warunkami umowy dofinansowania.

2b. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 2, Realizator, w zależności od posiadanych możliwości, może wyrazić zgodę na przekazanie środków w inny, uzgodniony z wnioskodawcą sposób (przekazem pocztowym lub w kasie urzędu albo wypłatą gotówki w banku wskazanym przez Realizatora), jeżeli wnioskodawca nie posiada rachunku bankowego.

3. Wybór sprzedawcy przedmiotu dofinansowania lub usługodawcy należy wyłącznie do beneficjenta pomocy.

§ 17.1. W przypadku, gdy wnioskodawca przedłoży dokumenty rozliczeniowe wystawione w języku innym niż język polski, w których walutą rozliczeniową jest waluta inna niż polski złoty (PLN), zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego.

2. Środki finansowe PFRON nie mogą być wykorzystane na pokrycie kosztów związanych z tłumaczeniem dokumentów, o których mowa w ust. 1.

3. W sytuacji, o której mowa w ust. 1 płatność przez MOPR kwoty dofinansowania następuje wówczas według kursu sprzedaży danej waluty w Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia dokonania płatności.

§ 18.1. Zwrotowi, na wskazany przez MOPR rachunek bankowy, podlega:

- 1) kwota dofinansowania przekazana na rachunek bankowy wnioskodawcy w części, która nie została uznana przez MOPR podczas rozliczenia przyznanego dofinansowania (w przypadku wykorzystania całości lub części dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem/zawartą umową), wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania przez MOPR na rachunek bankowy wnioskodawcy w terminie wskazanym w skierowanej do wnioskodawcy pisemnej informacji o konieczności zwrotu zakwestionowanej części dofinansowania;

- 2) część dofinansowania niewykorzystana przez wnioskodawcę – w terminie wskazanym przez MOPR w umowie dofinansowania.
2. Zwrot środków finansowych w terminie późniejszym niż określony zgodnie z ust. 1 pkt 2 spowoduje naliczenie odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
3. Odsetek, o których mowa w ust. 2 nie nalicza się w przypadku gdy wystąpienie okoliczności powodujących obowiązek zwrotu środków było niezależne od wnioskodawcy.

§ 19. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu lub wykonania usług przed zawarciem umowy, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 niniejszych zasad.

§ 20. Umowę o dofinansowanie zawiera się na czas określony:

- 1) w przypadku Modułu I: Obszar A, Obszar C – Zadanie nr 1, Zadanie nr 3 i Zadanie nr 5 – na trzy lata, licząc od początku roku następującego po roku zawarcia umowy dofinansowania;
- 2) w przypadku Modułu I: Obszar B – Zadanie 1 i Zadanie nr 3 - na pięć lat, licząc od początku roku następującego po roku zawarcia umowy dofinansowania;
- 3) w przypadku Modułu I: Obszar C – Zadanie nr 2 i Zadanie nr 4 – do czasu upływu okresu gwarancji udzielonej na przedmiot objęty dofinansowaniem;
- 4) w pozostałych przypadkach – zgodnie z decyzją MOPR określoną w zawartej umowie.

§ 21. Wszelkie zmiany treści umowy wymagają formy pisemnej w postaci aneksu do umowy pod rygorem nieważności.

§ 22. Umowa dofinansowania wygasa w przypadku śmierci beneficjenta pomocy oraz wskutek wypełnienia przez MOPR i wnioskodawcę zobowiązań wynikających z umowy.

§ 23. Umowa może być rozwiązana za zgodą stron, w przypadku wystąpienia okoliczności, niezależnych od woli stron, uniemożliwiających wykonanie umowy.

§ 24. W sytuacji, o której mowa w § 23 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu powiadomi wnioskodawcę odrębnym pismem o rozliczeniu lub/i konieczności zwrotu przekazanej kwoty dofinansowania.

§ 25. 1. Umowa dofinansowania może zostać rozwiązana w trybie natychmiastowym w przypadku niewykonania przez wnioskodawcę zobowiązań określonych w umowie, a w szczególności:

- 1) nieterminowego wykonania umowy, wykorzystania przekazanego dofinansowania na inne cele niż określone w umowie;
- 2) złożenia we wniosku lub w umowie dofinansowania oświadczeń niezgodnych z rzeczywistym stanem;
- 3) odmowy poddania się kontroli przeprowadzonej przez PFRON i/lub Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu.

2. Jeśli Realizator podejmie kroki w kierunku odzyskania udzielonego dofinansowania zobowiązany będzie do:

- 1) rozwiązania umowy dofinansowania ze wskazaniem powodu rozwiązania;
- 2) określenia wysokości roszczenia, przy czym w sytuacjach, o których mowa w art. 49e ustawy poprzez wydanie decyzji nakazującej zwrot wypłaconych środków;
- 3) wyznaczenia terminu zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami;

- 4) wysłania wypowiedzenia listem poleconym ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru, na adres beneficjenta pomocy ustalony w umowie dofinansowania.
3. W przypadku rozwiązania umowy z przyczyn o których mowa w ust. 1, Wnioskodawca zobowiązany jest do zwrotu kwoty przekazanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu, z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia wykonania przez MOPR płatności tych środków do dnia uregulowania całości włącznie – w terminie określonym w informacji o rozwiązaniu umowy.
- § 26.** Sprzedaż bądź konieczna zamiana przedmiotu dofinansowania w okresie obowiązywania umowy dofinansowania wymaga każdorazowo zgody MOPR.
- § 27.** Ewentualna zamiana przedmiotu dofinansowania odbywa się bez zaangażowania dodatkowych środków PFRON.
- § 28.** Wnioskodawca zobowiązany jest do :
- 1) wykorzystania środków dofinansowania zgodnie z przeznaczeniem;
 - 2) umożliwienia PFRON i MOPR przeprowadzenia kontroli;
 - 3) przekazywania na każde wezwanie MOPR lub PFRON informacji dotyczących efektów udzielonego wsparcia, odzwierciedlającej stan faktyczny oraz innych informacji związanych z uczestnictwem w programie;
 - 4) niezwłocznego zawiadomienia MOPR o wszelkich zmianach mających wpływ na realizację umowy np. o zmianie nazwiska, adresu zamieszkania, utracie przedmiotu dofinansowania;
 - 5) zwrotu środków finansowych w przypadkach określonych w umowie dofinansowania;
 - 6) dostarczenia do MOPR:
 - a) w przypadku wszystkich wnioskodawców pisemnej informacji, przygotowanej zgodnie z wytycznymi PFRON w zakresie ewaluacji programu, odzwierciedlającej stan faktyczny w zakresie efektów udzielonego dofinansowania, w tym w odniesieniu do celów programu,
 - b) w przypadku Modułu I: Obszar A – Zadanie 1 i Zadanie 4, oraz Obszar B – Zadanie 1, Zadanie 3, Zadanie 4 oraz Obszar C – pisemnego potwierdzenia odbioru przedmiotu dofinansowania odpowiadającego przedstawionej fakturze VAT, w terminie do 30 dni od dnia wydania przedmiotu dofinansowania przez sprzedawcę/usługodawcę,
 - c) w przypadku Modułu I: Obszar B Zadanie 2 – pisemnego potwierdzenia ukończenia szkolenia,
 - d) w przypadku Modułu I: Obszar A Zadanie 2 i Zadanie 3 – pisemnej informacji o wyniku szkolenia i egzaminu/ów dotyczących prawa jazdy,
 - e) W przypadku Modułu I: Obszar D – pisemnego potwierdzenia pobytu dziecka w żłobku lub przedszkolu w okresie objętym dofinansowaniem;
 - 7) w przypadku Modułu I: Obszar B – Zadanie 1, Zadanie 3 i Zadanie 4 umieszczenia na zakupionym przedmiocie dofinansowania, przekazanej przez PFRON naklejki zawierającej informację o dofinansowaniu zakupu ze środków PFRON (jeżeli rozmiar przedmiotu dofinansowania to umożliwia);
 - 8) w przypadku Modułu I: Obszar A – Zadanie nr 1 i Zadanie nr 4 – dokonywania na własny koszt niezbędnych napraw i konserwacji przedmiotu dofinansowania;
 - 9) w przypadku Modułu I: Obszar A, Obszar B, Obszar C:
 - a) nieodstępowania, a także nieprzekazywania przedmiotu dofinansowania w innej formie osobom trzecim, w okresie obowiązywania umowy dofinansowania,
 - b) udostępniania przedmiotu dofinansowania w celu umożliwienia MOPR lub PFRON jego oględzin,

c) wykorzystywania przedmiotu dofinansowania zgodnie z jego przeznaczeniem.

- § 29. Pozostałe postanowienia dotyczące realizacji umowy i jej rozliczenia zostaną uwzględnione w umowach zawieranych pomiędzy wnioskodawcą a Realizatorem.
- § 30. Spory wynikłe na tle realizacji umowy rozstrzygane będą przez Sąd właściwy dla siedziby Realizatora.
- § 31. Decyzję o wysokości pomocy dla Wnioskodawcy podejmuje w imieniu Realizatora programu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu, który ustala własne sposoby różnicowania wysokości dofinansowania.
- § 32. W ramach programu nie mogą być dofinansowane:
- 1) pożyczki i spłaty rat oraz odsetek;
 - 2) koszty poniesione na przygotowanie wniosku;
 - 3) opłaty związane z realizacją umowy zawartej pomiędzy Realizatorem a wnioskodawcą;
 - 4) koszty nieudokumentowane.
- § 33. Realizacja Modułu I i II programu odbywa się w oparciu o „Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące Realizatorów pilotażowego programu Aktywny Samorząd w 2019 roku” oraz „Zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach Modułu I i II pilotażowego programu Aktywny Samorząd”, zatwierdzonych przez Zarząd PFRON.
- § 34. Przyznawanie dofinansowań w ramach Modułu I i II odbywać się będzie do momentu całkowitego wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na realizację programu.
- § 35. Wnioski wnioskodawców będących pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu mogą być zrealizowane tylko w takim przypadku, gdy zgodność oceny formalnej oraz, o ile dotyczy – merytorycznej wniosku, z zasadami przyjętymi przez Realizatora, zostanie potwierdzona przez właściwy terytorialnie Oddział PFRON.
- § 36. Wszyscy pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu, dokonujący weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku oraz przygotowujący umowę jak też obecni przy jej podpisywaniu składają deklarację bezstronności, będącą integralną częścią każdego wniosku.
- § 37. Środki finansowe przekazywane przez PFRON na realizację programu mogą być przeznaczone jedynie na cele, które nie są objęte dofinansowaniem w ramach zadań wynikających z art. 35a ustawy.
- § 38. W sprawach nieuregulowanych w programie i przez PFRON w dokumentach obowiązujących w ramach realizacji programu, dotyczących trybu postępowania i zasad dofinansowania osób niepełnosprawnych, stosuje się odpowiednio przepisy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 926 ze zm.).
- § 39. Szczegółowy opis Modułów, Obszarów wsparcia i Zadań w ramach programu „Aktywny Samorząd” na rok 2019 stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszych zasad.
- § 40. Karta Oceny Merytorycznej wniosku (punktowy system oceny wniosku) stanowi Załącznik Nr 2 do niniejszych zasad.

Toruń, 2019-11-07